

Frants E Bernstorff-Gyldensteen
Kirkemosevej 2
Nr Sandager
5400 Bogense

Teknik, Erhverv og Kultur

Natur og Miljø

14. november 2023

Sagsnummer
S2023-9090

Dokument nr.
D2023-159534

Cpr.-/CVR-nr/Ejd.nr.
334

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450 Otterup

Abningstid

Mandag	kl. 09.00 - 15.00
Tirsdag	kl. 09.00 - 15.00
Onsdag	kl. 09.00 - 15.00
Torsdag	kl. 09.00 - 17.00
Fredag	kl. 09.00 - 13.00

Hvis du ønsker at sende sikker post, skal du sende fra "Borger.dk" eller "Virk.dk".

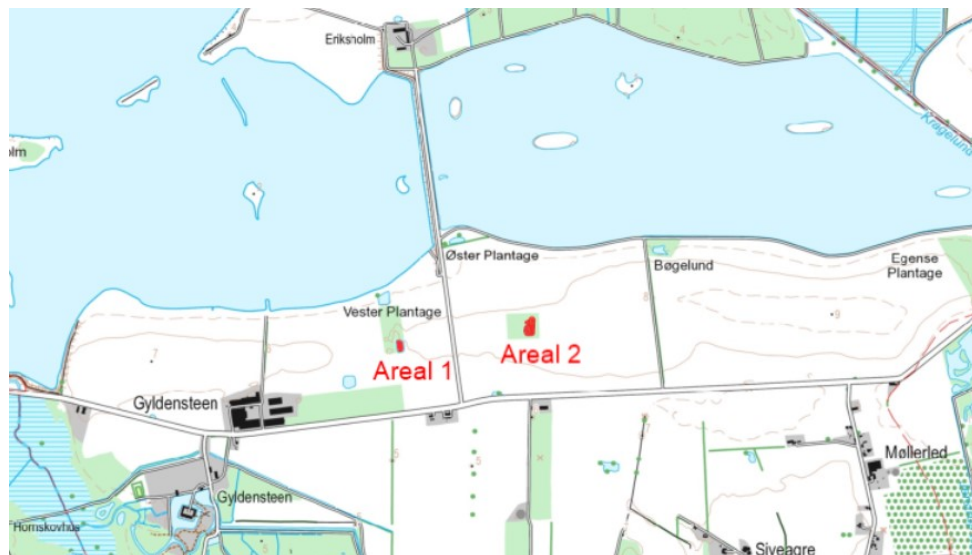
www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til udtynding af vedplanter i beskyttet mose, eng og omkring beskyttet sø

Den d. 11. maj 2023 modtog Nordfyns Kommune ansøgning om dispensation til udtynding af vedplanter i hhv. et areal rummende beskyttet sø og et areal rummende beskyttet mose, eng og temporære søer. Arealerne er beliggende på matrikel 1a Gyldensteen Hgd., Nr. Sandager beliggende på Burskovvej 1 Gyldensteen 5400 Bogense. Se kort nedenfor.

Figur 1: Oversigtskort. De to arealer med beskyttet mose, sø og fersk eng er angivet med rød farve. De to arealer er fremefter navngivet areal 1 og areal 2.

De to arealer rummer de beskyttede naturtyper mose, fersk eng og sø omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelseslovens § 3 forbyder indgreb, der medfører en ændring af tilstanden i beskyttet natur. Kommunen kan kun i særlige tilfælde eller hvor der er tale om en forbedring af naturtypens naturtilstand meddele dispensation fra forbuddet.

Nordfyns Kommune vurderer, at det ansøgte er at sidestille med en tilstandsændring, hvorfor det er dispensationskrævende.

Afgørelse

Der meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 i medfør af lovens § 65 stk. 2 til at udtynde og rydde vedplanter i beskyttet mose og fersk eng samt omkring sø.

Dispensationen gives på betingelse af at nedenstående vilkår overholdes:

Areal 1

- Udtyndingen skal foretages i perioden 1. september til 1. april
- Der må ikke køres nede i søen eller i søens sumpede bræmme.
- Der må udtyndes vedplanter på alle kanterne af søen. Der skal efterlades spredt bevoksning.
- Træer med hulheder, sprækker, reder eller spættehuller må ikke fjernes.
- Det ryddede materiale skal straks efter fældningen fjernes fra beskyttet natur.
- Det ryddede materiale må ikke opbevares, knuses eller flises inden for beskyttet natur.

Areal 2

- Udtyndingen skal foretages i perioden 1. september til 1. april
- Alle de større krybende, mosklædte træer (se figur 4, højre) skal bevares – også hvis de er døde.
- Træer med diameter over 30 cm skal bevares. Der må udelukkende fjernes den yngre opvækst i mosen. Alle ahorn og nåletræer må dog fjernes uanset stammediameter.
- Træer med hulheder, sprækker, reder eller spættehuller må ikke fjernes uanset ovenstående punkter.
- Udtyndingen i den beskyttede natur skal ske skånsomt og i videst muligt omfang foretages med kørsel uden for naturen.
- Der må ikke køres inden for eng-mosemosaikken (grøn skravering på figur 2, højre)
- Der må ikke skabes køreskader på den beskyttede natur. Ved kørsel på blød jordbund skal der benyttes de nødvendige forebyggende tiltag, hvilket fx kan være anvendelse af køreplader.
- Det ryddede materiale skal straks efter fældningen fjernes fra beskyttet natur.
- Det ryddede materiale må ikke opbevares, knuses eller flises inden for beskyttet natur.

Nordfyns Kommune skal kontaktes, når arbejdet er udført.

Baggrund

HedeDanmark har d. 11. maj 2023 på vegne af Gyldensteen Gods v. Frants Bernstorff-Gyldensteen fremsendt ansøgning om udtynding af vedplanter på beskyttet natur. Formålet med projektet er at skabe bedre lysforhold og forbedre naturen.

Der er tale om to remiser, hvori der i den vestlige remise er en sø (areal 1) og i den østlige er et kompleks af søer, mose og fersk eng (areal 2). Se figur 2.

Nordfyns Kommune har i forbindelse med sagen besigtiget arealet sammen med ansøger d. 3. oktober 2023

Figur 2: På billedet til venstre ses areal 1 bestående af en sø. På billedet til højre ses areal 2, der består af et stykke fersk eng, mose og to våde lavninger/søer i mosen.

I **areal 1** blev det ved besigtigelsen konstateret, at hele søens vandspejl er under kraftig tilgroning i tagrør og dunhammer, og er på vej mod at blive en rørsump. De øvre brinker er tilgroet i krat af pil og tjørn, samt træer af øvrige arter. Vedplanterne på søernes brinker bidrager til en uønsket skygning samt nærringstilførsel fra løvfald.

Figur 3: Billeder af søen. På billedet til venstre ses den tilgroede vandflade og i baggrunden den østlige brinkvegetation, der er kraftigt tilgroet i vedplanter. Til højre ses brink vegetationen i den sydvestlige del af søen. Der ses en stor tilgroning af vedplanter på søens kant.

I **areal 2** blev det konstateret, at de to søer ikke rummede vand på besigtigelsestidspunktet på trods af regn. Der var synlig våd, mudret bund. Det vurderes, at der er tale om temporære søer, der efter længere perioder med regne eller efter kraftige regnskyl kan rumme midlertidige vandspejl. Da det ikke præcist vides, hvor længe vandhullerne står med/uden vand om året fremgår de temporære søer fortsat som søer i den vejledende registrering. Mosen er et pilekrat, der ligger i en større lavning. Der er flere gamle, mosklædte træer, der er væltet/kryber i denne lavning (figur 4). Bundvegetationen er meget sparsom, men der blev observeret stor nælde, lodden dueurt, tagrør og enkelte bregner. Mosen vurderes, at have en dårlig naturtilstand.

Figur 4: Billeder af vegetationen i mosen, hvor søerne skulle være. Der ses våde lavninger med mudret bund og ringe undervegetation, men med flere store moseklædte træer.

Oven for lavningen forekommer der kun naturtypekarakteristiske arter på et mindre areal, hvor der er forekomst af almindelig mangeløv og tuer af mosebunke samt mindre krat af pil, men dog også invasive og problemarter som brombær og rynket rose (figur 5, højre).

Dette parti har botanisk karakter af eng/mose under tilgroning i problemarter og naturtilstanden er ringe. De øvrige dele oven for lavningen er så skyggepåvirkede, at de ikke rummer naturtypekarakteristiske arter.

Figur 5: Billedet til venstre viser mosen set oppe fra den øvre kant. Billedet til højre viser mose-engmosaikken med bregner og mosebunke, der registreres som fersk eng.

Registreringen af beskyttet natur blev efter besigtigelsen tilpasset til at omfatte eng-mosemosaikken som fersk eng, mens de dele, der ikke botanisk lever op til beskyttelsen blev fjernet. Den tilpassede registrering fremgår af figur 2.

Ved besigtigelsen var der tvivl, om hvorvidt arealet lever op til størrelseskravet, hvis søerne kun er temporære lavninger i mosen og dermed arealberegnes som mose.

Naturtyperne skal tilsammen skal være over 2500 m² for at være beskyttede, men moser, der ligger i forbindelse med beskyttet vandhul, er beskyttet uanset størrelse. Efter tilpasning af registreringerne er det samlede beskyttede areal 2870 m² og er således tilstrækkeligt stort til fortsat at være beskyttet natur uanset om vandhullerne beregnes som søer eller som temporære våde lavninger i mosearealet.

Ansøger ønsker, at udtynde i bevoksningens vedplanter, for at åbne op i bevoksningen og skabe bedre lysforhold. Store naturtypekarakteristiske træer (rød-el, ask, pil), samt de mosedækkede træer (figur 4, højre) bidrager væsentligt til naturværdien og skal bevares.

Nordfyns Kommunes vurdering

Nordfyns Kommune vurderer, at det ansøgte sammen med de stillede vilkår, er et naturforbedrende tiltag, hvorfor der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i vurdering lagt vægt på, at areal 1 er en sø, der er påvirket af uønsket skygning samt næringstilførsel med løvfald fra krat og træer omkring søen, og at en kraftig udtynding af vedplanter omkring søen vil have en gavnlig effekt herpå og bidrage til en fastholdelse af søen.

For areal 2 er der lagt vægt på at mosen og de temporære søer er tilgroet og at undervegetationen har en dårlig dækning, hvorfor en forbedring af lysforholdene til undervegetationen gennem en udtynding af vedplanter, vurderes at medføre en

forbedring af naturtilstanden. Herudover er der lagt vægt på, at der er stillet vilkår som sikrer, at de få store træer samt mosklædte krybende træer bevares, da de bidrager væsentligt til arealets naturværdi.

Habitatvurdering

De to arealer er beliggende inden for Natura 2000-fuglebeskyttelsesområde nr. 76 *Æbelø og kysten ved Nærrå* og ligger 200-300 meter fra Natura 2000-habitatområde nr. 92 *Æbelø, havet syd for og Nærrå Strand*. De to Natura 2000-områder udgør tilsammen Natura 2000-område nr. 108 *Æbelø, havet syd for og Nærrå Strand*.

Stor vandsalamander er på udpegningsgrundlaget for habitatområdet og er relevant for arealerne. Det vurderes, at artens levested ikke påvirkes af projektet. Der henvises til afsnittet om Bilag IV-arter, for uddybende forklaring.

Sump-vindelsnegl og rørhøg er på udpegningsgrundlaget og kan være relevante for rørvegetationen i areal 1. Da der ikke må ske kørsel i selve søen og den sumpede bræmme, vil der ikke ske en direkte påvirkning af potentielle levesteder. Rørhøg vil ej heller blive forstyrret indirekte gennem støj, da projektet udføres uden for den periode, hvor rørhøg trækker til og yngler i Danmark. Det vurderes, at projektet vil medføre en uvæsentlig forbedring af det potentielle levested for sump-vindelsnegl, idet rydningen vil forbedre lysforhold langs søbredden.

Ingen af de øvrige arter og fuglearter på udpegningsgrundlagene lever i tilknytning til små, isolerede og forholdsvis unge vedplante bevoksninger, og det vurderes at Natura 2000-områdets funktion som levested for disse arter ikke påvirkes af projektet.

Derudover inddrager projektet ikke habitatnaturtyper.

Det vurderes således at udtyndingen af bevoksningen i mose og eng samt omkring søen ikke vil have en indvirkning på Natura 2000-områderne.

Bilag IV-arter

En række bilag IV-arter har et naturligt udbredelsesområde, der overlapper med projektarealet. Der er registreringer af følgende bilag IV-arter inden for en 5 km radius omkring projektarealerne: vand-, syd-, dværg- og brun flagermus, marsvin, stor vandsalamander og odder og natlyssværmere. Spidssnudet frø er ikke registreret, men er en vidt udbredt art i Danmark og er derfor også vurderet i forbindelse med projektet.

Både vand-, dværg- og brun flagermus kan anvende træer med hulheder og sprækker som vinterkvarter. Hvorimod sydflagermus i overvejende grad anvender bygninger. Idet der er tale om udtynding af en forholdsvis ung bevoksning og der stilles vilkår om at større træer samt træer med hulheder, sprækker og spættehuller ikke må fældes, er det Nordfyns Kommunes vurdering, at der ikke vil være en påvirkning af yngle- og rasteområder for flagermus.

Marsvin er ikke relevante for arealet.

Ej heller odder, idet arealerne ikke ligger i forbindelse med vandløb eller ud til kyst, men ligger i isolerede remiser på intensivt dyrkede marker.

Stor vandsalamander kræver renavandede søer med gode lysforhold, mens spidssnudet frø har en bredere økologisk amplitude i forhold til ynglesøer. Dog skal der være tilstrækkeligt gode lysforhold til at haletudserne kan udvikle sig. Spidssnudet frø raster i moser og andre naturprægede arealer i tilknytning til ynglesøer. Stor vandsalamander raster i skov og krat med dødt ved.

Søen i areal 1 er næsten helt tilgroet i dunhammer og tagrør og rummer ikke det rette miljø for stor vandsalamander. Området er ej heller optimalt for yngel af spidssnudet frø, da det er kraftigt tilgroet. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme spidssnudet frø selvom det er usandsynligt, og området sumpede bræmmer udgør også et potentielt rasteområde. Det vurderes dog, at arten ikke påvirkes, da der ikke sker arbejder i søen

og den sumpede bræmme. Der er udelukkende tale om nedskæring af vedplanter på den øvre del af brinkerne. Derudover finder arbejderne sted uden for artens aktive periode.

Søerne i delområde 2 er temporære våde lavninger og er skyggede. De vurderes ikke at være egnede ynglesøer for hverken stor vandsalamander og spidssnudet frø. I kraft af den isolerede lokalitet og distance til egnede vandhuller, vurderes området ikke at udgøre rasteområder for arterne.

Natlyssværmers larver lever på natlys, dueurt og gederams på arealer med gode lysforhold og varme. De to arealer rummer en dårlig dækning af dueurt og ingen dækning af natlys og gederams. Arealerne er ligeledes skygget. Det vurderes, at arealerne ikke er relevante for natlyssværmer.

Det er således Nordfyns Kommunes vurdering, at projektet med de stillede vilkår ikke vil påvirke bilag IV-arter.

Hjemmel og vejledning

Arealet er registreret som beskyttet natur, jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Dispensation er meddelt med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Relevante vejledninger:

- *Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper*, Miljøstyrelsen 2019.

Bortfald

Dispensationen bortfalder automatisk, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra meddelelsen.

Øvrige bemærkninger

- Dispensationen må ikke tages i brug, før klagefristen er udløbet.
- Det er ansøgers ansvar at sikre sig forudgående accept fra ejer eller andre med rettigheder over arealet inden dispensationen ibrugtages
- Det er den til enhver tid værende ejer eller andre med rettighed over arealet, der har ansvar for at arbejder i beskyttet natur udføres i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Nordfyns Kommunes hjemmeside www.nordfynskommune.dk den 14. november 2023.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger fra modtagelsen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten for afgørelsen, af ejeren af den berørte ejendom, af offentlige myndigheder, af lokale foreninger og organisationer, der har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et

gebyr på 900 kr. for privatpersoner eller 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Klagen skal være tilgængelig i klageportalen senest den 12. december 2023.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Søgsmål

Afgørelsen kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, regnet fra samme dato som offentliggørelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 88.

Lovhenviisning

Naturbeskyttelsesloven nr. 1392 af 4. oktober 2022

Andet

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Julie K.M. Drud

Natursagsbehandler
Direkte tif. 29 32 23 18
jdrudd@nordfynskommune.dk

Kopi til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, dnnordfyn-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, nordfyn@dof.dk
- Botanisk Forening Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk og 9407@interflora.dk